

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 73

Utgitt 13 desember.

1920

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet, Avdeling for Import og Eksport

8 desbr.

av 8 desember.

Importforbud for ost.

I anledning av det kunngjorte importforbud for ost meddeles, at departementet senere vil tillate en begrenset import. Importører, der før forbudet har plasert ordres på ost i utlandet, må dokumentere dette overfor departementet (Avdeling for Import og Eksport, Schwensens g.t. 6) innen 1 januar 1921.

Samtidig må opgave over beholdning av utenlandsk ost oppgis.

LOV

10 desbr.

Nr. 1.

um ulukketrygding for fiskarar.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 november 1920 sålydende:

Første kapitel.

Kven trygdingi gjeld og korleis ho er skipa.

§ 1. Etternemnde folk må vera trygda i samhøve med denne lovi i den mun som er fastsett i § 10, når dei er busittjande her i landet:

- a) Fiskarar og fangstmenn, som hev fiske i saltvatn eller dyrefangst i havet til leveveg — åleine eller saman med onnor næring — og folk som høyrer til mannskapet på

10 desbr.

Nr. 1.

fiskar- og fangstfarty. Til mannskapet vert og førarar, maskinistar, fyrbøtarar og kokkar rekna. Undantekne frå trygding er likevel mannskap, fiskarar og fangstmennar på norske farty som hev ei bruttobereevne på 50 registertonn eller meir for seglskip og 25 tonn eller meir for eimskip eller motorskip.

- b) Folk som lever av arbeid i småskipsferdsle heilt ut eller i nokon mun og mannskapet på bergings- og losskøytar og lystbåtar, dersom dei hev ei bruttobereevne under 50 registertonn for seglskip, og under 25 tonn for eimskip og motorskip, likevel ikkje under 4 bruttotonn.

Trygdingi gjeld og for mannskapet på lektarar (farty utan eige drivmiddel) som hev ei bruttobereevne på 4 til 50 registertonn, dersom lektarverksemd er ei sjølvstendig verksemd.

§ 2. Fyremålet med trygdingi er skadelausholding, etter reglane nedanfor, for ulukke som fører med seg at folk som er trygda, fær lekamsskade eller døyrr:

- a) Når dei er på fiske eller fangst; her medrekna ikkje berre sjølve fiske- eller fangstarbeidet, men og arbeid eller ferdsle på land eller sjø, som næringi og stellet med fangsten og avsetnaden gjev høve til.
- b) Når dei er på småskipsferdsle, her medrekna arbeid med lasting og lossing og arbeid eller ferdsle på sjøen som næringi gjev høve til.
- c) Når dei ferdast på sjøen utan at næringi krev det.

I det tilfellet som er nemnt under c, er det likevel berre når nokon døyrr av ulukke under sigling, at skadebot vert betala.

Det som er sagt i denne lovi um dei som hev døyrr av ulukke, gjeld og folk som hev døyrr på fangstferder med yvervintring i dei arktiske farvatn, utan skil kva døyrrsgrunnen er, berre dei er trygda etter denne lovi.

Er nokon som går inn under reglane i denne lovi, trygda etter lov um ulukketrygding for industriarbeidarar eller etter lov um ulukketrygding for sjømennar, fell skadebot burt etter denne lovi, dersom han fær skadebot for ulukke han hev vorte ute for, etter ei av dei andre ulukketrygdingslovene som er nemnde.

§ 3. Rikstrygdeverket, som er skipa for industriarbeidartrygdingi, tek på seg trygdingi etter denne lovi, med garanti frå staten. Utgiftene med styring ber rikskassa. Kongen gjev instruks for styring.

Den midelen som høyrer trygdingi til, skal haldast skilt frå den andre midelen som Rikstrygdeverket hev.

§ 4. Som tilsynsmennar gjer dei teneste som er tilsynsmennar etter lov um ulukketrygding for industriarbeidarar.

Det som der er sagt, gjeld for fiskartrygdingi på tilsvarande¹⁰ desbr. måte. Nr. 1.

§ 5. Dei avgjerdene som Rikstrygdeverket tek etter §§ 10, 15, 16 og 17 i denne lovi, kann innan 3 månader, etter avgjerdi er meld til vedkomande, ankast inn til prøving for ei ankenemnd med sæte i Kristiania. Nemndmennene skal vera 5 i talet. Tvo av dei — formannen og lækjaren — hev nemndi sams med den nemndi som er skipa etter § 19 i lov frå 13de august 1915 um ulukketrygding. Dei andre tri nemndmennene må vera kunnige i fiskarnæringi. Desse tri, og varamann for kvar av dei, skal Stortinget velja, fyrste gongen for tidi til 1ste juli 1922, sidan for ei tid på 3 år.

Nemndi hev i serhøve rett til å kalla sakkunnige til hjelp.

Den avgjerdi som Rikstrygdeverket hev teke, kann nemndi alltid brigda både for og imot dei som hev anka.

Dei avgjerdene som nemndi tek, er endelege so langt dei inneheld eit skyn. Derimot kann tvist i spursmål, der det ikkje gjeld eit reint skyn, stemnast inn for domstolane, når tvisten fyrst hev vore inne til prøving i nemndi etter denne lovi.

Umfram det som er pålagt nemndi fyrr i denne paragrafen, skal ho dessutan, når vedkomande tenestemakt krev det, gjeva råd og utgreiding i saker som gjeld fiskartrygdingi.

Nemndmennene hev rett til betaling for møti sine og til skyss- og kostpengar på reiser etter regulativ, som Kongen fastsett.

Andre kapitel.

Skadebot.

§ 6. Hev ei ulukke, når lækjingskuren er slutt, ført med seg mein som gjer at den skadde hev tapt arbeidsevna heilt ut, gjev Rikstrygdeverket ei livrente som vert rekna til 60 pct. (heilrente) av arbeidsfortenesta hans, eller ein tilsvarande lut av heilrenta, um han berre hev mist noko av arbeidsevna. Hev han mist mindre enn 20 pct. av arbeidsevna, hev han ingen rett til skadebot.

§ 7. Hev den som er skadd, fyrr invalidrente etter denne lovi eller etter lov um ulukketrygding for industriarbeidarar eller lov um ulukketrygding for sjømenner, skal den renta dragast ifrå soleis at den renta han skal ha etter siste skaden, vert rekna av skilnaden millom den minken i arbeidsevna som er tilstades etter siste skaden, og den minken som det fyrr er fastsett skadebot for.

§ 8. Når nokon døyr av ulukka, skal Rikstrygdeverket, umfram den skadeboti som fyrr er gjevi etter §§ 6 og 7, dessutan reida ut:

10 desbr. 1. Jordferdskostnad med 75 kr.

Nr. 1. 2. Frå døyingsdagen livrente til folket hans, som lever etter, soleis:

a) etterlevande enkje til ho døyr eller gifter seg uppatt 25 pct. av arbeidsfortenesta hans, og for kvart etterlate barn $12\frac{1}{2}$ pct. til det fyller 15 år, eller 20 pct. dersom det hev mist eller seinare misser mor si. Er ekteskapet skipa etter ulukka, hev ikkje enkja krav på nokor rente; heller ikkje barn som er avla etter ulukka. Det same gjeld enkje, som levde skild frå den avlidne, då ulukka hende, utan at ho fekk opphald eller hadde rettskrav på opphald hjå han.

Barn av foreldre som ikkje hev gift seg med kvarandre, hev, når det er avla fyre ulukka, same retten som ektebarn. Den same retten hev adoptivbarn og andre fosterborn, når den avlidne hev teke på seg uppalet utan vederlag. For slike born fell retten til rente burt etter dei sanne foreldri.

Livrentorne til enkja og borni må ikkje i alt vera større enn 50 pct. av arbeidsfortenesta. Kjem det ut ein høgere sum etter rekningi ovanfor, skal sumen for kvar av dei som hev krav på skadebot, kortast av etter måten like mykje for alle, likevel so at enkja alltid skal ha 25 pct. av arbeidsfortenesta.

b) For skyldfolket til den avlidne i rett oppstigande line 20 pct. av arbeidsfortenesta hans, til dei døyr. Denne sumen skal skiftast likt millom dei, likevel so at foreldre alltid stengjer for besteforeldre.

Men dersom den avlidne lét etter seg enkje eller barn eller både enkje og barn, hev skyldfolk i oppstigande line berre krav på eit skadebot som svarar til skilnaden millom 50 pct. av arbeidsfortenesta hans og den sumen som enkja og barnet (borni) skal ha.

Fell nokon av dei burt, som hev krav på skadebot, kjem i deira stad dei som er att, etter reglane ovanfor.

Gifter enkja seg uppatt, fær ho i restvederlag det triduble av livrenta for eit år.

Når ein utlending hev etterlevande som budde i utlandet då ulukka hende, hev dei ingen rett til skadebot.

For born som hev krav på skadebot etter denne lovi, vert det oppnemnt ei verje dersom det trengst.

§ 9. Arbeidsfortenesta, jfr. §§ 6 og 8, vert fastsett til kr. 1 200,00 um året, når den som er trygda, er under 60 år, og til kr. 1 000,00, når han er 60 år eller meir.

Tridje kapitel.

10 desbr.
Nr. 1.

Um manntal og premieinndriving.

§ 10. For kvar kommune skal det innan 1 desember kvart år setjast upp og leggjast ut manntal yver dei folk som er nemnde i § 1 og som bur i kommunen og er yver 15 år. Kommunen syter for manntalet som gjeld for neste alnakeåret. Manntalet frå fyrre året legg dei til grunn.

Er nokon med urette innførd i manntalet eller ikkje medteken, kann han krevja at han vert sletta eller innførd, dersom han gjer det innan 31 desember same året.

For dei som er innførde i manntalet, gjeld trygdingi for alnakeåret.

Dessutan skal det vera høve for folk som fyller vilkåri etter § 1, til å krevja til kvar tid, at dei vert upptekne i manntalet mot, at dei samstundes legg premien. I so fall vert premien rekna frå fyrst i det kvartalet då dei melder seg inn. For dei gjeld trygdingi frå innmeldingsdagen og ut alnakeåret.

Nektar kommunen nokon som krev innføring i manntalet, å taka han upp, held han uppe den retten han måtte ha etter denne lovi, når han innan 14 dagar etter nektingi er meld, hev spursmålet inn til prøving etter reglane i § 5. Den same ankeretten hev den som ikkje vert sletta av manntalet, når han krev det.

Berre dei som er upptekne i manntalet går inn under trygdingi etter denne lovi. Men vedkomande departement kann fastsetja etter søknad at trygdingi skal gjelda den som ikkje hev vorte innførd i manntalet av grunnar som han etter tilhøvi ikkje kann reknast for å vera skuld i sjølv. Når skadebot vert utbetala etter ei slik trygding, skal trygdepremien dragast ifrå.

I samhøve med manntalet skal skattekrevjaren i kommunen krevja inn for kvart år premiepartane (jfr. § 13) hjå dei som er plikttrygda, saman med dei kommunale skattane um dei so ynskjer. Kommunen kann driva inn desse premiane med panting. Dessutan er arbeidsherren ansvarleg for premiar som folk i hans arbeid eller teneste skal leggja, og han kann draga premiesumen ifrå i løni. Kommunen er ansvarleg for at premien for alle manntalsførde kjem inn til tilsynsmannen til Rikstrygdeverket, for dei som er plikttrygda, innan 15 august, og for dei som er upptekne i manntalet friviljukt, innan året er ute. Av premie som kjem inn for seint, legg kommunen 5 pct. årleg rente frå forfallsdagen.

At premien vert lagd for seint eller ikkje betala, hev ikkje noko å segja for den retten som den som er plikttrygda, hev etter denne lovi.

10 desbr. For innkrevjing av dei premiepartane, som trygdetakane Nr. 1, rane skal betala for arbeidet med maantalet og trygdingi og for tap på premien, skal kommunen ha 2 pct. av desse premiepartane.

Av manntalet sender kommunen ei rettkjend avskrift til tilsynsmannen innen 15de januar det neste året. Dei som vert innførde seinare i året, skal meldast til tilsynsmannen etter kvart som dei vert manntalsførde.

§ 11. Vedkomande departement gjev dei nøgnare reglane um korleis manntalet skal verta ført, utlagt, kunngjort og innsendt, korleis premiane skal verta innkravde og innsende og rekneskap uppsett for dei; like eins dei andre nøgnare fyresegnene som trengst til å setja denne lovi i verk.

Fjerde kapitel.

Premiar.

§ 12. Skadebot og utgifter med lækjarutsegner skal svarast med premiar som vert fastsette so at kapital vert upplagd for det ansvaret som dei reknar ut at Rikstrygdeverket hev etter denne lovi.

§ 13. Premien etter § 12 vert fastsett for det fyrste til kr. 10,00 for året for kvar. Av denne premien betalar dei som er trygda, 4/10, staten 4/10 og fiskarfondet av 1920 2/10. Av den parten, staten skal bera, svarar hamnefondet kr. 110 000,00 av sine inntekter.

Um det trengst, kann Kongen fastsetja ein annan premie med samtykke frå Stortinget. Slikt vedtak må kunngjerast minst tvo månader fyrr det skal taka til å gjelda, dersom ikkje Stortinget fastset noko anna.

§ 14. Yverskot etter rekneskapen då denne lovi tek til å gjelda, skal nyttast til å reida ut skadebot etter den eldre lovi, og resten vert so yverførd til den nye trygdingi og nytta til å svara fyrefallande underskot.

Femte kapitel.

Melding um ulukkor og anna.

§ 15. Krav på skadebot etter denne lovi skal gjevast inn til tilsynsmannen til Rikstrygdeverket snarast råd er, og seinast eit år etter ulukka eller etter den tid då vedkomande etterlevande fekk vita um henne. Seinare enn tvo år etter ulukka må ikkje noko krav koma inn. Tilsynsmannen skal få greide på, snarast råd er, um den som ulukka hev hendt, står i listone etter § 10 yver dei, som er trygda, og få opplysningar um grunnen til ulukka og korleis det nøgnare gjekk til elles, og

um namnet på dei som hev krav på skadebot, og kvar dei bur. ^{10 desbr.}
Med desse opplysningane skal skadebotkravet sendast inn utan ^{Nr. 1.}
 drygging til Rikstrygdeverket som kann, um det synest det er
 turvande, lata taka upp rettslege utsegner um dei nøgnare til-
 høve med ulukka i samhøve med reglane i § 17 i lov um ulukke-
 trygding for industriarbeidarar m. m.

Når lækjingskuren er slutt, skal invalidrenta fastsetjast;
 men dersom tilfellet er so at det er uråd å taka avgjerd um
 henne for godt, kann ho fastsetjast for visse tidbolkar, og når
 dei so er ute, vert ho fastsett endeleg.

Den som hev krav på skadebot, skal straks få skriftleg mel-
 ding um den avgjerdi Rikstrygdeverket hev teke, og um dei
 grunnane som var avgjerande, og han kann krevja å få avskrift
 av dei opplysningane tilsynsmannen hev sendt inn.

§ 16. Hev den skadde som det var fastsett skadebot for
 etter § 6, sidan døytt av skaden, må søknad um skadebot til dei
 etterlevande gjevast inn til Rikstrygdeverket innan tvo år frå
 døyingsdagen hans.

§ 17. Skifter dei umstende som var avgjerande for kor stor
 invalidrenta skulde vera, so mykje at det er um å gjera, kann
 ho prøvast på nytt, og etter tilhøvi aukast, minkast eller heilt
 takast burt.

Auken kann berre krevast for tidi etter krav um auking
 hev kome inn. Minking eller burttaking tek til å gjelda frå
 den dagen då den som hev retten til skadeboti, fær melding um
 vedtaket.

§ 18. Jordferdskostnad skal betalast snarast råd er etter
 avferdi.

Livrentor til dei skadde eller til folket deira som lever
 etter, vert utbetala fyreåt for kvar månad, eller for kvart kvar-
 tal når Rikstrygdeverket synest det høver best. Dersom ved-
 komande dør i den månaden eller det kvartal han hev fenge
 livrenta for, eller ho fell burt i denne tid av nokon annan
 grunn, er han ikkje skyldig å betala tilbake det som er motteke
 for mykje.

§ 19. Utan skil um preskriptionstidi skulde vera ute etter
 lov frå 27 juli 1896, hev kommunen rett til å få skuldig tryg-
 depremie av skadeboti, fyrr ho vert utbetala.

Sette kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 20.

- a) For den som tek bustad utanfor landet, fell all rett til ska-
 debot burt. Men er han norsk borgar, skal han ha rett til å
 få årlig skadebot um han innan 20 år vender tilbake og

10 desbr. buset seg her på nytt, og då gjer krav på skadebot. Skadeboti skal i so fall reknast frå den tidi då han ber fram kravet um skadebot for Rikstrygdeverket.

b) Både frå regelen ovanfor og frå fyresegni i § 8 i denne lovi um at dei etterlevande som ein utlending lét etter seg, ikkje hev noko krav på skadebot dersom dei ikkje budde her i landet på den tid ulukka hende, kann det gjerast undantak for borgarar i land som Kongen gjer avtala med um ymsesidigskap i dette stykket.

c) Utbetaling stoggar, når og so lenge nokon som hev rett til skadebot, lid fridomsstraff som varer lenger enn ein månad, eller sit i tvangsarbeidshus eller betringshus i lengre tid enn ein månad. Hev han kone eller barn under 15 år å forsyta, skal ho og vedkomande barn (born) ha den skadeboti som soleis fell burt.

§ 21. Når det gjeld å hjelpa nokon som hev rett til livrente etter denne lovi, til ein leveveg, kann Rikstrygdeverket etter søknad frå han betala ut upp til $\frac{1}{4}$ av det kapitalverdet renta hans hev. Kapitalverdet vert utrekna etter dei reglane som gjeld for Rikstrygdeverket til kvar tid. Vilkår for utbetalingi er, at søkjaren etterviser på fullnøgjande måte at det er von um at han då kan få ein leveveg. Etter utbetalingi vert renta for resten av livstidi hans nedsett so mykje som svara til den kapitalen som er utbetala.

§ 22. Vederlag til lækjarar for utsegner som trengst, når skadebot skal avgjerast, skal trygdingi svara.

§ 23. I saker som reiser seg av denne lovi, skal det ikkje leggjast betaling til rikskassa etter kap. 1 og 2 i lov frå 6te august 1897 nr. 9. Betaling til stemnevitne vert utreidd av staten.

Postsendingar som kjem trygdingi ved, er portofrie i sam høve med dei vanlege lovreglane um sendingar i posten.

§ 24. Denne lovi tek til å gjelda frå den tid, Kongen fastset og seinast frå 1ste juli 1921. Frå same tid held lov frå 8de august 1908 med tilleggslover frå 18de august 1911 og 6te august 1915 upp å gjelde.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 10 desember 1920.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

Kongelig resolusjon

10 desbr.

av 10 desember.

I forbindelse med sanksjon av foranstående lov er Departementet for Sociale Saker bemyndiget til å la loven innrykke i oversettelse til riksmål i Lovtidendens 1ste avdeling.

Lov

om ulykkesforsikring for fiskere. Nr. 1

K a p. I.

Forsikringens omfang og organisasjon.

§ 1. Følgende her i landet bosittende personer skal i den utstrekning, som nedenfor i § 10 er fastsatt, være forsikret overensstemmende med denne lovs forskrifter:

- a) Fiskere og fangstmenn, som driver næring ved saltvannsfiske eller med fangst av dyr i havet — alene eller i forbindelse med annen næring — og personer, som tilhører fisker- eller fangstfartøiers mannskap (derunder førere, maskinister, fyrbøtere og kokker). Undtatt fra forsikringen er dog mannskap, fiskere og fangstmenn på norske fartøier av bruttodrektighet på 50 reg. tonn eller derover for seilskib og 25 tonn eller derover for damp- eller motorskib.
- b) Personer, som helt eller delvis ernærer sig ved beskjeftigelse i småskibsfarten og besetning på rednings- og losskøiter og lystbåter, forsåvidt fartøiene har en bruttodrektighet under 50 registertonn for seilskib og under 25 tonn for damp- eller motorskib, dog ikke under 4 bruttonn.

Under forsikringen inngår også besetningen på lektene (fartøier uten egne fremdriftsmidler) av bruttodrektighet på 4 til 50 registertonn, såfremt lektbedriften utøves som selvstendig virksomhet.

§ 2. Forsikringens formål er skadesløsholdelse efter nedenstående regler i anledning av ulykke, som medfører forsikret persons legemsbeskadigelse eller død:

- a) Under utøvelse av fiskeri eller fangst, derunder innbefattet arbeide eller ferdsel på land eller sjø foranlediget ved næringen og ved fangstens behandling og avsetning.
- b) Under småskibsfart, derunder innbefattet arbeide med lastning og lossning og arbeide eller ferdsel på sjøen foranlediget ved næringen.
- c) Under ferdsel på sjøen utenfor næringen.

I det under c nevnte tilfelle er det dog kun dødsfall ved ulykke under seilas, som gir rett til erstatning.

Hvad der i denne lov er bestemt om dem, som er døde av ulykke, gjelder også, uten hensyn til dødsårsak, de efter loven forsikrede personer, som er døde under fangstekspedisjoner med overvintring i de arktiske farvann.

Er nogen, som inngår under nærværende lovs bestemmelser, forsikret i henhold til nogen av lovene om ulykkesforsikring for industriarbeidere eller sjømenn, bortfaller erstatning efter nærværende lov, hvis det ham overgatte ulykkestilfelle medfører erstatning efter nogen av de nevnte ulykkesforsikringslover.

§ 3. Forsikringen overtas av den for industriarbeiderforsikringen oprettede Riksforsikringsanstalt, med garanti av staten. De med bestyrelsen forbundne omkostninger utredes av statskassen. Instruks for bestyrelsen utferdiges av Kongen.

De forsikringen tilhørende midler holdes av Riksforsikringsanstalten adskilt fra dennes øvrige midler.

§ 4. Som tilsynsmenn fungerer de i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. nevnte tilsynsmenn. Hvad der er bestemt, finner tilsvarende anvendelse, forsåvidt fiskerforsikringen angår.

§ 5. De av Riksforsikringsanstalten i henhold til denne lovs §§ 10, 15, 16 og 17 trufne avgjørelser kan innen 3 måneder, efterat avgjørelsen er vedkommende meddelt, innankes til prøvelse av en kommisjon med sæte i Kristiania, bestående av 5 medlemmer. Av disse har kommisjonen 2 felles med den i henhold til ulykkesforsikringsloven av 13 august 1915 § 19 oprettede appelkommisjon, nemlig formannen og det lægekyndige medlem. Forøvrig består kommisjonen av 3 i fiskeribedriften kyndige menn, som tillikemed varamenn for hver av dem velges av Stortinget, første gang for tiden inntil 1 juli 1922 og siden for et tidsrum av 3 år.

Kommisjonen er berettiget til i særlige tilfelle å tilkalle sakkyndig bistand.

Riksforsikringsanstaltens avgjørelse kan i alle tilfelle forandres såvel imot som til fordel for dem, der har påanket samme.

Kommisjonens skjønnsmessige avgjørelser er endelige. Der imot kan tvistigheter i spørsmål, som ikke er av ublandet skjønnsmessig natur, og som i henhold til nærværende lovs bestemmelser har vært undergitt kommisjonens prøvelse, innbringes til avgjørelse av domstolene.

Kommisjonen har ved siden av sitt i denne paragraf nevnte hverv tillike på forlangende av vedkommende myndighet å gi råd og betenkning med hensyn til anliggender, som vedkommer fiskeriforsikringen.

Kommisjonens medlemmer tilkommer betaling for sine møter samt i tilfelle av reiser skyss- og kostgodtgjørelse etter et av Kongen fastsatt regulativ.

K a p. II.

Skadebot.

§ 6. Har en ulykke efter sykebehandlingens avslutning medført mén, som forårsaker fullstendig tap av erhvervsevnen, yder Riksforsikringsanstalten en livrente, som beregnes med 60 % av den skadedes arbeidsfortjeneste (helrente) eller, forsåvidt erhvervsevnen kun delvis er tapt, en tilsvarende brøkdel av helrenten. Erhvervsudyktighet under 20 % medfører ingen rett til erstatning.

§ 7. Oppebærer den skadede tidligere invaliderente efter nærværende lov eller efter nogen av lovene om ulykkesforsikring for industriarbeidere eller sjømenn, blir renten å bringe i fradrag således at den ham efter siste skadetilfelle tilkommende rente beregnes av forskjellen mellem den efter den siste skade tilstedeværende erhvervsudyktighet og den for hvilken rente tidligere er tilkjent.

§ 8. Har ulykken medført døden, skal Riksforsikringsanstalten foruten den skadeserstatning, som måtte være ydet efter §§ 6 og 7, enn videre utrede:

1. Begravelsesomkostninger med kr. 75,00.
2. Fra dødsdagen livrente til avdødes efterlatte, utgjørende:
 - a) For gjenlevende enke inntil hennes død eller inntil nytt ekteskap 25 %, og for hvert efterlatt barn inntil dets fylte 15de år 12½ %, eller, dersom det har mistet eller senere mister sin mor, 20 % av den avdødes arbeidsfortjeneste.

Er ekteskapet inngått efter ulykkens inntreden, har hverken enke eller barn, avlet efter dette tidspunkt, krav på nogen rente. Det samme gjelder enke, som, da ulykken inntrådte, levet adskilt fra den avdøde uten underhold av denne eller rettskrav på sådant.

Barn av foreldre, som ikke har inngått ekteskap med hinannen, har, når det er avlet før ulykkens inntreden, samme rett som ektebarn. Den samme rett tilkommer adoptivbarn og andre pleiebarn, hvis opfostring avdøde har overtatt uten godtgjørelse. For sådanne barn bortfaller retten til rente efter de virkelige foreldre.

Enkes og barns livrenter må ikke tilsammen overstige 50 % av arbeidsfortjenesten. Fremkommer der efter ovenstående beregning et høiere beløp, blir de forskjellige erstatningsberettigedes tilkommende forholdsvise

å avkorte, dog således, at enken alltid tilkommer 25 % av arbeidsfortjenesten.

- b) For avdødes slektning eller slektninger i rett opstigende linje, for tiden inntil deres død 20 % av avdødes arbeidsfortjeneste. Dette beløp fordeles likelig mellom de berettigede, dog således, at foreldre alltid utelukker besteforeldre.

Hvis avdøde etterlater sig enke eller barn eller begge deler, har dog slektninger i rett opstigende linje bare krav på erstatning, svarende til forskjellen mellom 50 % av avdødes arbeidsfortjeneste og det beløp, som tilkommer enke og barn.

Bortfaller nogen av de berettigede, inntreer de gjenværende i deres sted efter de ovenfor angitte regler.

I tilfelle av nytt ekteskap utbetales enken det tredobbelte av livrentens beløp for ett år som restgodtgjørelse.

En utlendings etterlatte, som da ulykken skjedde, ikke bodde i landet, har ingen rett til erstatning.

For de efter denne lov erstatningsberettigede barn beskikkes en verge, hvis dette anses fornødent.

§ 9. Arbeidsfortjenesten, jfr. § 6 og 8, fastsettes for forsikrede av alder under 60 år til kr. 1200,00 og fra og med 60 år til kr. 1000,00 pr. år.

Kap. III.

Om manntall og premieinndriving.

§ 10. Over de innen en kommune boende personer, som er nevnt i § 1, og som er over 15 år, skal der innen hvert års 1 desember av kommunen istandbringes og utlegges et manntall, som gjelder for det følgende kalenderår. Til grunn legges manntallet for forrige kalenderår.

Enhver, som urettelig er forbigått eller innført i manntallet, kan forlanges optatt eller slettet, hvis begjæring derom fremsettes innen 31 desember samme år.

For de i manntallet optatte gjelder forsikringen for kalenderåret.

Derhos skal der være adgang til for personer, som oppfyller de i § 1 fastsatte betingelser, til enhver tid å forlange sig optatt i manntallet mot samtidig å innbetale premien beregnet fra begynnelsen av det kvartal, hvori innmeldelsen skjer. For disse gjelder forsikringen fra innmeldelsesdagen til utgangen av kalenderåret.

Nekter kommunen nogen, som forlanger sig optatt i manntallet, å opta ham, kan han bevare sin mulige rett efter denne

lov, når han innen 14 dager efter nektelsens meddelelse innbringer spørsmålet til prøvelse overensstemmende med reglene i § 5. Samme ankerett har den, som efter begjæring ikke slettes av manntallet.

Kun de personer, som er optatt i manntallet, omfattes av forsikringen efter nærværende lov. Dog kan vedkommende regjeringsdepartement på andragende bestemme, at en person skal omfattes av forsikringen, når han av grunner, som efter omstendighetene ikke finnes å burde tilregnes ham, ikke er blitt optatt i manntallet. Ved utbetaling av skadebot for en sådan forsikring fratrekkes forsikringspremien.

I henhold til manntallet blir for hvert år premieandelen (jfr. § 13) å opkreve hos de tvungent forsikrede av kommunens skatteopkrever, om ønskes i forbindelse med de kommunale skatter. Kommunen kan inndrive disse premier ved utpantning, hvorhos enhver arbeidsherre er ansvarlig for premier, som påhviler personer, som er i hans arbeide eller tjeneste. Arbeidsherren kan tilbakeholde premiebeløpet av lønnen. Kommunen er ansvarlig for premiens innbetaling for alle manntallsførte personer til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmann, for de i det tvungne manntall innførte innen 15 august og for de frivillig i manntallet optatte senest innen årets utgang. Av forsinkede innbetalinger erlegger kommunen 5 % årlig rente fra forfallsdag.

Forsinkelse med eller undlatelse av å svare premie har ingen innflytelse på de forsikredes rett efter denne lov, forsåvidt den tvungne forsikring angår.

For innkrevning av de forsikredes premieandeler, arbeidet med manntallet og forsikringen og til dekkelse av mulige restansetap tilkommer der kommunen 2 — to — % av disse premieandeler.

Av manntallet oversender kommunen innen 15 januar det følgende år en stadfestet avskrift til tilsynsmannen. De senere i året innførte personer blir å innmelde til tilsynsmannen, efterhvert som de manntallsføres.

§ 11. De nærmere forskrifter om førelse, utleggelse, kunngjørelse og oversendelse av manntallet, om innfordringen og oversendelsen av premiene og avleggelse av regnskap for disse og de øvrige nærmere forskrifter, som påkreves til gjennomførelse av nærværende lov, gis av vedkommende regjeringsdepartement.

Kap. IV.

Premier.

§ 12. Erstatninger og utgifter ved lægeerklæringer dekkes ved premier, som fastsettes således at de danner kapital-

dekning av det ansvar, som beregnes å påhvile Riksforsikringsanstalten i henhold til nærværende lov.

§ 13. Den i § 12 nevnte premie fastsettes inntil videre til kr. 10,00 pr. kalenderår og pr. forsikret. Herav betaler de forsikrede 4/10, staten 4/10 og Fiskerfondet av 1920 2/10.

Av statens andel dekkes kr. 110 000,00 av Havnefondets inntekter.

Om fornødent kan Kongen med Stortingets samtykke fastsette forandring av premien. Beslutning om sådan forandring må være bekjentgjort minst to måneder før dens ikrafttreden, forsåvidt ikke Stortinget anderledes bestemmer.

§ 14. Det regnskapsmessige overskudd ved nærværende lovs ikrafttreden blir å anvende til utredning av erstatninger etter den eldre lov, hvorefter resten overføres til den nye forsikring til dekkes av mulige underskudd.

K a p. V.

Melding av ulykker m. v.

§ 15. Krav på erstatning efter denne lov skal snarest mulig og senest ett år efter ulykkestilfellet, eller efterat vedkommende efterlatte er blitt vitende derom, inngis til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmann. Senere enn to år efter ulykkestilfellet kan intet krav fremsettes. Tilsynsmannen skal snarest mulig undersøke, om den forulykkede finnes innført i de i § 10 omhandlede fortegnelser over forsikrede, og innhente opplysninger om årsaken til og de nærmere omstendigheter ved ulykkestilfellet og om de efter denne lov skadebotberettigedes navn og bopeler. Med disse opplysninger innsendes skadebotkravet uopholdelig til Riksforsikringsanstalten, som, om den finner det fornødent, kan la opta rettslige forklaringer om de nærmere omstendigheter ved ulykkestilfellet overensstemmende med reglene i § 17 i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v.

Når lægebehandlingen er avsluttet, finner ansettelse av invaliderende sted; dog kan denne, forsåvidt den på grunn av tilfellets beskaffenhet ikke lar sig endelig bestemme, fastsettes for bestemte tidsrum, efter hvis utløp den endelige ansettelse finner sted.

Den erstatningsberettigede gis ufortøvet skriftlig underretning om Riksforsikringsanstaltens avgjørelse og om de hensyn, som ved samme er kommet i betraktning, og skal kunne forlange sig tilstillet avskrift av de av tilsynsmannen innsendte opplysninger.

§ 16. Er den skadede, for hvem erstatning var fastsatt i henhold til § 6, senere som følge av beskadigelsen avgått ved

døden, må andragende om erstatning til de efterlatte inngis til Riksforsikringsanstalten innen to år efter den skadedes død.

§ 17. Inntreder en vesentlig forandring i de forhold, som har vært bestemmende ved fastsettelsen av den endelige invaliderente, kan denne undergis ny prøvelse og efter omstendighetene forhøies, nedsettes eller ganske opheves.

Forhøielse av erstatningen kan alene kreves for tiden, efterat forlangende derom er fremsatt. Nedsettelse eller ophevelse av samme trer i kraft fra den dag, da den erstatningsberettigede har fått meddelelse om beslutningen.

§ 18. Begravelsesomkostninger betales snarest mulig efter dødsfallet.

Livrenter til de skadede eller deres efterlatte utbetales forskuddsvis hver måned eller kvartalsvis, når Riksforsikringsanstalten finner dette hensiktsmessig. Hvis vedkommende i løpet av måneden eller kvartalet avgår ved døden, eller livrenten av annen grunn i denne tid ophører, plikter vedkommende ikke å tilbakebetale det formeget mottatte.

§ 19. Kommunen har uten hensyn til, om foreldelsesfristen efter lov av 27 juli 1896 måtte være utløpet, rett til, før erstatning utbetales, av beløpet å få godtgjort skyldig forsikringspremie.

K a p. VI.

Forskjellige bestemmelser.

§ 20.

- a) Når erstatningsberettiget person tar bopel utenfor riket, bortfaller enhver rett til erstatning. Er den erstatningsberettigede norsk borger, skal han dog, når han innen 20 år atter tar bopel i riket, og derom fremsetter krav, være berettiget til å nyte årlig erstatning. Erstatningen løper i så fall fra det tidspunkt da krav herom fra den hjemvendte fremsettes for Riksforsikringsanstalten.
- b) Fra ovenstående bestemmelse såvelsom fra bestemmelsen i denne lovs § 8 om, at en utlendings efterlatte, som, da ulykken skjedde, ikke bodde i landet, intet erstatningskrav har, kan gjøres undtagelse for borgere i det land, med hvilke der av Kongen måtte treffes overenskomst om gjensidighet.
- c) Utbetaling til erstatningsberettiget person ophører, når og sålenge han avsoner frihetsstraff av lenger varighet enn en måned eller i lenger tid enn en måned hensitter i nogen tvangsarbeids- eller forbedringsanstalt. Har han hustru eller barn under 15 år å forsørge, tilkommer der henne og vedkommende barn den således bortfalte erstatning.

§ 21. For å hjelpe en efter denne lov til livrente berettiget person til en levevei, kan Riksforsikringsanstalten på hans begjæring utbetale ham inntil 1/4 av kapitalverdien av hans rente, beregnet efter de for Riksforsikringsanstalten til enhver tid gjeldende regler. Utbetalingen er betinget av, at ansøkeren på tilfredsstillende måte godtgjør, at der er utsikt til, at den nevnte hensikt derved vil opnås. Efter utbetalingen nedsettes renten for resten av hans levetid med en til den utbetalte kapital svarende brøkdel av dens oprindelige beløp.

§ 22. Lagers godtgjørelse for utferdigelse av erklæringer, som er nødvendige for fastsettelse av erstatning, bæres av forsikringen.

§ 23. I saker, som reiser sig av denne lov, erlegges ikke betaling til statskassen efter kap. 1 og 2 i lov av 6 august 1897 nr. 9.

Stevnevidners gebyrer utredes av det offentlige.

Postforsendelser vedkommende forsikringen er portofrie cverensstemmende med lovgivningens almindelige regler for postforsendelser.

§ 24. Nærværende lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, dog senest fra 1 juli 1921. Fra samme tid opheves lov av 8 august 1908 med tilleggslover av 18 august 1911 og 6 august 1915. *og dermed oppløst 15 juni 1917 Nr. 1.*

10 desbr.

Nr. 2.

Lov

om forandringer i og tillegg til lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover av 15 juni 1917 og 23 juli 1918.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 november 1920 sålydende:

I.

Efternevnte paragrafer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover av 15 juni 1917 og 23 juli 1918 skal herefter lyde således:

§ 1, 1 og 2 a.

1. Pliktig til sykeforsikring efter denne lov er her i riket beskjeftigede lønnsarbeidere samt tjenestemenn i offentlig eller privat tjeneste, når de har fylt 15 år. Forsikringsplikten inntreder ved tiltredelsen av arbeids- eller tjenesteforholdet og ophører ved uttredelsen av samme.
2. Undtatt fra forsikringsplikten er:

- a. den tjenestemann hvis samlede årlige inntekt overstige 10 desbr. kr. 6 000,00. I tilfelle av tvist om, hvorvidt denne grense er overskredet eller ikke, legges siste endelige skatteligning til grunn for avgjørelsen. Forsåvidt der i vedkommendes inntekt er medtatt ektefelles eller barns inntekt, blir denne etter kretssykekassens skjønn å fradra.

§ 10.

1. Enhver person, som har fylt 15 år, og ikke inngår under undtagelsesbestemmelsene i § 1, 2 b—d, har rett til å bli forsikret etter denne lov som frivillig medlem av kretssykekassen på sitt hjemsted på følgende vilkår:

- a. Hans samlede årlige inntekt, sammenlagt med hans ektefelles, må ikke overstige kr. 6 000,00. I tilfelle av tvist om grensen er overskredet eller ikke, legges siste endelige skatteligning til grunn for avgjørelsen.

§ 35, 2. Av den samlede kretssykekassene for året tilkommende premieandel blir ved den endelige beregning en del å tilbakeholde av Riksforsikringsanstalten og legge til et reguleringsfond for sykeforsikringen. Riksforsikringsanstalten fastsetter for ett år om gangen, hvor stor brøkdel der av premieandelen skal legges til reguleringsfondet; dog må den aldrig settes over $\frac{1}{4}$.

§ 36, 2.

2. Såfremt reservefondet i en kasse gjennom et tidsrum av 3 år har utgjort minst et beløp svarende til den gjennomsnittlige halvårslige premieinntekt for disse år, kan Riksforsikringsanstalten, etterat kretssykekassens styre har uttalt sig, nedsette alle eller enkelte satser i tariffen. Nedsettelsen trer først i kraft den 1 januar, etterat den er besluttet.

Såfremt reservefondet ved avleggelsen av et årsregnskap utgjør et beløp minst svarende til siste års premieinntekt, kan Riksforsikringsanstalten, etterat kretssykekassens styre har uttalt sig, straks foreta nedsettelse av enkelte eller alle satser i tariffen. Dog kan nedsettelsen først tre i kraft fra og med den første mandag i en kalendermåned (jfr. § 32, 1).

§ 37, 2 og 3.

2. Såfremt reservefondet i en kasse gjennom 3 år har utgjort et beløp minst svarende til den gjennomsnittlige halvårslige premieinntekt for disse år eller ved avleggelsen av et årsregnskap utgjør et beløp minst svarende til det siste års premieinntekt, kan kassens styre, med Riksforsikringsanstaltens godkjenning, bruke det overskytende beløp i øiemed, som står i forbindelse med syke-

10 desbr. pleien, således til opprettelse av eller til støtte for sykehus, fødselshjem, tuberkulosehjem o. lign.

Nr. 2.

3. Sålenge reguleringsfondets midler — med fradrag av utlån efter § 36, 3 — utgjør minst en million kroner, kan den overskytende del avgis til å brukes som under punkt 2 nevnt, og i det forhold som hver enkelt kasses medlemsantall stod i til summen av landets kassemedlemmer i siste kalenderår. De beløp, som således avgis, kan for flere kasser i fellesskap slås sammen og brukes til felles formål.

§ 38, 2. Forretningsførerens og de øvrige faste tjenestemenns lønn bestemmes av kommunestyret etter forslag av kretssykekassens styre. (§ 49). Andre kontorutgifter bevilges av kretssykekassens styre.

§ 49, 2.

2. Det påligger styret:

- a. Å utarbeide forslag til statutter for sykekassen og mulige senere endringer.
- b. Å innsende regnskap til kommunestyret til desisjon.
- c. Å avgi forslag til lønn for formannen, forretningsføreren og de øvrige faste tjenestemenn — for de siste etterat forretningsføreren er hørt.
- d. Å slutte kontrakter med læger, tannlæger og jordmødre, apotekere, sykehus o. s. v. samt i tilfelle å behandle klager over disse forhold. Ved sådanne klagers behandling skal vedkommende gis anledning til å være tilstede.

Som jordmødre for kretssykekassen bør som regel antas de offentlig ansatte jordmødre, hvor sådanne finnes.

Kontraktene med lægene kan inneholde, at disse ansettes på fast årlig lønn eller mot betaling av et fast beløp pr. medlem.

Lignende avtale kan treffes med tannlæger og jordmødre.

§ 53, 1.

1. Kommunestyret ansetter forretningsfører og de andre fast ansatte tjenestemenn i kretssykekassen, etterat styrets forslag er innhentet. Ansettelsene må godkjennes av Riksforsikringsanstalten. De øvrige tjenestemenn ansettes av kretssykekassens styre.

Likeledes antar kommunestyret en eller flere revisorer til å gjennomgå kretssykekassens regnskaper (jfr. § 39,2) samt bestemmer deres godtgjørelse, etterat styrets forslag er avgitt.

II.

10 desbr.

Nr. 2.

Denne lov skal gjelde fra den 3 januar 1921.

Personer, som den 13 desember 1920 står i sådant arbeids- eller tjenesteforhold, at dette efter nærværende lov vil medføre forsikringsplikt, anses, forsåvidt de ikke tidligere er forsikret, som tiltrått forholdet nevnte dag. Fra denne dag trer for disse personers vedkommende bestemmelsene om anmeldelsesplikt efter § 9 i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 i kraft.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 10 desember 1920.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

Lov

10 desbr.

Nr. 3.

om erhvervelse av dyrket mark.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 november 1920 sålydende:

1ste kapitel.

Om tillatelse til å erverve dyrket mark på landet.

§ 1. Uten tillatelse av Kongen, eller den han bemyndiger, kan eiendomsrett til dyrket mark på landet ikke med full rettsvirkning erverves av andre enn staten og den herreds- eller fylkeskommune, hvor eiendommen ligger, samt jorddyknings- eller bureisningslag med almenntilgode formål og med statutter godkjent av Kongen, såfremt arealet av den dyrkede mark alene eller sammen med dyrket mark, som erhververen tidligere eier i samme herred, utgjør over 4 hektar.

Aksjeselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar kan dog ikke i noget tilfelle erverve dyrket mark uten tillatelse.

Norske statsborgere, som er innenbygdsboende eller regnes like med innenbygdsboende (jfr. § 3), kan uten tillatelse

10 desbr. erhverve dyrket mark, når arealet av denne, beregnet på samme Nr. 3. måte som i første ledd bestemt, ikke utgjør mer enn 30 hektar i Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold, Sør- og Nord-Trøndelag fylker og ikke mer enn 15 hektar i de øvrige fylker. For sådanne erhververe er tillatelse i intet tilfelle nødvendig, når eiendommens samlede areal ikke utgjør over 0,5 hektar. Dog må ingen med hjemmel av denne bestemmelse i løpet av 5 år erhverve mer enn 0,5 hektar.

§ 2. Med eiendom, som tilhører erhververen, likestilles:

- 1) eiendom, som tilhører erhververens familie. Til familie henregnes her bare erhververens ektefelle og barn under 21 år samt, hvis erhververen er under 21 år, også foreldrene og søskende under 21 år;
- 2) eiendom, som tilhører et aksjeselskap eller annet selskap med begrenset ansvar, såfremt erhververen eller dennes ektefelle eller, hvis erhververen er under 21 år, nogen av hans foreldre leder eller har del i ledelsen av selskapet eller er ansatt i tjeneste hos dette.

§ 3. Som innenbygdsboende regnes den, som i de 2 siste år før avslutningen av kjøpekontrakten har vært og fremdeles er bosatt i det herred, hvor eiendommen ligger.

Like med innenbygdsboende regnes den, som lar tinglyse erklæring om, at han har overtatt og bosatt sig på eiendommen for selv å drive den som gårdsbruk på forsvarlig måte, eller at han vil gjøre dette innen ett år efter avslutningen av kjøpekontrakten, og om, at han vil vedbli å bo på eiendommen og drive den selv som foran nevnt i så lang tid, som er nødvendig til å utbringe 5 års sammenhengende fast opphold i herredet. Den adgang til å erverve uten tillatelse, som efter § 1 tredje ledd tilkommer de her omhandlede personer, faller bort, hvis erklæringen er uriktig, eller hvis erhververen uten samtykke av vedkommende departement undlater å opfylle den.

§ 4. De arealgrenser, som er nevnt i § 1 første og tredje ledd, kan Kongen nedsette efter andragende fra herredsstyret. Dog kan de i tredje ledd nevnte grenser i almindelighet ikke nedsettes under en tredjedel.

Bestemmelser om nedsettelse av grensene kan efter andragende fra herredstyret igjen omgjøres eller opheves.

§ 5. Det, som er bestemt i § 1 om erhvervelse av eiendomsrett til dyrket mark, gjelder også leie, forpaktning og lignende bruksrett, som stiftes for en tid av over 10 år, eller som er uopsigelig fra utleierens side. Dog behøver de i § 1 tredje ledd nevnte personer ikke i noget tilfelle tillatelse til å erverve sådan bruksrett for livstid eller for et tidsrum av ikke over 30 år.

§ 6. For norske statsborgere er tillatelse ikke i noget til. 10 desbr. 1911
felle nødvendig til erhvervelse gjennom arv, ekteskap eller odels- Nr. 3.
løsning eller gjennom overdragelse, når erhververen er nær-
mere odelsberettiget til eiendommen enn overdrageren eller er
dennes ektefelle eller beslektet eller besvogret med overdrage-
ren i op- eller nedstigende linje eller i første eller annen side-
linje.

Til erhvervelse gjennom tvangsauksjon, derunder også
auksjon i henhold til konkurslovens § 127, er tillatelse ikke nød-
vendig for norske kommuner, korporasjoner og stiftelser, som
har helt norsk styre med sete i Norge, og hvis formål er al-
mennytlig, Norges Bank, Kongeriket Norges Hypotekbank,
Den norske Arbeiderbruk- og Boligbank, Den norske Stats
Småbruk- og Boligbank, Riksforsikringsanstalten, offentlige
fond og autoriserte sparebanker. Kongen kan bestemme, at
det samme skal gjelde kredit- og hypotekforeninger, hvis sta-
tutter er godkjent av vedkommende departement, forsåvidt er-
hvervelsen skjer for å redde en fordring, som tilhører forenin-
gen, og som denne har panterett for i eiendommen. Holdes
auksjon efter § 20, skal konsesjonsfriheten alltid være avhen-
gig av, at erhvervelsen er skjedd for å redde en fordring, som
tilhører erhververen, og som denne har panterett for i eien-
dommen, uten at panteretten er påheftet av den, hvem eien-
dommen fraselges ved auksjonen.

Til erhvervelse gjennom tvangsauksjon, derunder også
auksjon i henhold til konkurslovens § 127, er tillatelse heller
ikke nødvendig for norske statsborgere eller for aksjebanker
og forsikringsselskaper, som har helt norsk styre med sete i
Norge, såfremt erhvervelsen er skjedd for å redde en fordring,
som tilhører erhververen, og som denne har panterett for i
eiendommen.

Dette gjelder dog ikke, hvis panteretten i løpet av de siste
10 år før auksjonens avholdelse er påheftet av den, hvem eien-
dommen fraselges ved auksjonen, eller stiftet ved utlegg hos
ham. Heller ikke gjelder det, hvis panthaveren har erhvervet
panteretten på annen måte enn ved arv eller ekteskap i løpet
av de siste 3 år før auksjonen.

§ 7. Tillatelse til å erverve eiendomsrett eller bruksrett
til dyrket mark kan meddeles, når ikke almene hensyn taler
derimot. Til aksjeselskap eller annet selskap med begrenset
ansvar bør tillatelse som regel ikke gis, uten når eiendommen
aktes benyttet til anlegg, oplagstomter eller lignende for sel-
skapets bedrift eller til småbruk eller boligstomter eller andre
formål av almen interesse.

I tillatelsen kan der fastsettes sådanne betingelser, som
finnes påkrevet av almene hensyn, derunder også at erhverve-
ren selv bruker og bor på eiendommen i et visst tidsrum.

10 desbr. § 8. De i skogkonsesjonslovens § 8 omhandlede skogut-
Nr. 3. valg behandler også saker efter denne lov i de tilfelle loven
bestemmer.

I skogløse herreder, hvor der i henhold til den nevnte para-
grafs annet ledd ikke er opprettet skogutvalg, skal der opprettes
et jordutvalg bestående av 3 jordbrukskyndige medlemmer. På
dette finner de for skogutvalget gjeldende regler tilsvarende
anvendelse.

§ 9. Skogutvalget skal på begjæring av herredsstyret,
dettes ordfører, fylkesmannen, vedkommende departement eller
nogen, som er interessert i erhvervelsen, skjønnsmessig bestem-
me arealet av den dyrkede mark, som omfattes av en erhvervelse,
og av den dyrkede mark, som erhververen og i tilfelle hans
familie eller noget sådant selskap, som er nevnt i § 2, tidli-
gere eier i herredet.

Når begjæring er fremsatt om skogutvalgets bestemmelse,
er erhververen forpliktet til å meddele utvalget, hvilke eiend-
ommer han og i tilfelle hans familie eller noget sådant selskap
som nevnt eier i herredet, samt de opplysninger han sitter inne
med om arealet av den dyrkede mark såvel på disse eiendom-
mer som på den eiendom, erhvervelsen gjelder.

I tilfelle, hvor skogutvalgets bestemmelse er begjært av
erhververen, og likeså i tilfelle, hvor den er foranlediget ved,
at en rettshandel, som strider mot denne lov, er fullbyrdet uten
tillatelse, har kommunen rett til under utpantningstvang å
fordre tilbakebetalt av erhververen de utgifter, som har vært
forbundet med skogutvalgets arbeide.

§ 10. Følger det av skogutvalgets bestemmelse, at en
erhvervelse ikke kan skje uten tillatelse, kan bestemmelsen inn-
bringes for herredsstyret til prøvelse, og dettes avgjørelse kan
innbringes til prøvelse av departementet. Følger det av skog-
utvalgets bestemmelse, at en erhvervelse kan skje uten tilla-
telse, kan herredsstyret innen 6 uker, efterat ordføreren er
blitt bekjent med bestemmelsen, innbringe den til prøvelse
av departementet.

Disse skogutvalgets eller i tilfelle herredsstyrets eller de-
partementets bestemmelser er bindende med hensyn til de for-
hold, som omhandles i denne lov, og kan ikke prøves av
domstolene.

§ 11. Ansøking om tillatelse efter denne lov skal være
ledsaget av fornødne beskrivelser og oppgaver, som vedkom-
mende myndigheter kan forlange supplert. Hvis der er spørs-
mål om erhvervelse til eiendom, skal ansøkingen inneholde
oplysning om salgssum, betalingsvilkår og øvrige salgsbetin-
gelser. Foreligger skriftlig kontrakt, skal denne eller bekreftet
avskrift medsendes. Ansøkingen innsendes til skogutvalget.

Dette skal behandle den så snart som efter omstendighetene 10 desbr. mulig og sende den videre til herredsstyret, som uten unød- Nr. 3. vendig ophold behandler den og innsender den til vedkommende departement.

§ 12. Når skogutvalget og herredsstyret sender ansøkingen videre, skal de avgi uttalelse om de forhold, som er nevnt i § 9 første ledd. Videre skal de avgi begrunnet uttalelse om, hvorvidt ansøkingen bør innvilges, og hvorvidt der i tilfelle bør knyttes betingelser til tillatelsen.

For herredsstyrets vedkommende skal erklæringen tillike inneholde uttalelse om, hvorvidt det vil benytte forkjøpsretten etter reglene i 2net kapitel.

§ 13. For overtredelse av betingelser, som er fastsatt i en tillatelse i henhold til denne lov, kan der bestemmes en tvangsmulkt, som enten påløper, inntil forholdet er bragt i orden, eller forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkten kan innføres ved utpantning.

Likeså kan det bestemmes, at overtredelse av de viktigere betingelser medfører, at tillatelsen bortfaller, således at reglene i §§ 18 og 20 får tilsvarende anvendelse.

De tvangsmulfter, som er omhandlet i første ledd, inngår i det fond, som er nevnt i skogkonsesjonslovens § 15, annet ledd.

§ 14. De betingelser, som måtte være fastsatt i en tillatelse i henhold til denne lov, kan endres efter ansøking fra erhververen, etterat herredsstyrets uttalelse er innhentet.

§ 15. Avtale, som måtte komme i strid med bestemmelsene i § 1 eller § 4, kan alene forlanges fullbyrdet, såfremt tillatelse til erhvervelsen erholdes.

§ 16. Håndgivelse av fast eiendom på landet med tilhørende dyrket mark til andre enn staten eller en herreds- eller fylkeskommune samt jorddyrknings- eller bureisningslag med almennyttige formål og med statutter godkjent av Kongen og fullmakt til å avhende sådan eiendom taper sin gyldighet efter 3 måneders forløp.

Når det av særlige grunner finnes nødvendig, kan dog vedkommende departement på forhånd gi samtykke til, at sådanne håndgivelser eller fullmakter gis for en bestemt lengere tid. Til samtykket kan der knyttes sådanne vilkår, som departementet finner påkrevet. Forat en håndgivelse eller fullmakt skal være gyldig lenger enn 3 måneder, må den uttrykkelig henwise til departementets samtykke.

Disse bestemmelser får ikke anvendelse på håndgivelser og fullmakter fra personer, som opholder sig utenfor riket, eller på fullmakter, som nogen gir den, som bestyrer hans formuesanliggender. Dog kan sådanne håndgivelser og fullmakter

10 desbr. alltid tilbakekalles, når de efter reglene i denne paragrafs Nr. 3. første og annet ledd ikke lenger vilde hatt gyldighet.

Er sådan håndgivelse eller fullmakt, som er omhandlet i denne paragraf, tinglyst, skal den utslettes av pantebøkene, når den har tapt sin gyldighet.

§ 17. Forlanges noget dokument tinglyst angående en erhvervelse, hvortil der efter denne lov behøves tillatelse, og sådan ikke fremlegges, kan rettsskriveren dog ikke nekte tinglysning, men han skal i så fall, såvelsom når han finner det tvilsomt, hvorvidt erhvervelsen er i strid med loven, gjøre anmerkning herom i panteregistret og på dokumentet. Anmerkningen skal av rettsskriveren meddeles vedkommende departement, som kan bestemme, at den atter skal utslettes.

Ved bedømmelsen av, hvorvidt der til en erhvervelse behøves tillatelse efter denne lov, bør rettsskriveren som regel godta en av erhververen på tro og lover avgitt skriftlig erklæring om, at han er innenbygdsboende (jfr. § 3 første ledd), og om hvilke eiendommer i herredet der tilhører ham selv, hans familie eller noget sådant selskap som er nevnt i § 2, samt om størrelsen av den dyrkede mark på disse eiendommer og på den eiendom, som erhverves.

Når en erklæring blir tinglyst overensstemmende med § 3 annet ledd, skal rettsskriveren underrette departementet, herredsstyret og lensmannen.

§ 18. Er en rettshandel, som strider mot denne lov, fullbyrdet ved tinglysning av hjemmelsbrev, eller er erhververen av eiendomsretten eller bruksretten innsatt i besiddelsen, skal departementet fastsette en frist, innen hvilken forholdet må bringes i lovlig orden, såsom ved erhvervelse av tillatelse eller ved frivillig omgjørelse av rettshandelen eller ved salg av eiendommen til nogen, som er berettiget til å erverve den. Fristen må ikke settes lenger enn 3 år. Den kan forlenges efter reglene i § 23 annet ledd.

Hvis der foreligger en erhvervelse til eiendom, settes dog ikke frist efter første ledd, før det er bragt på det rene, om herredskommunen vil gjøre forkjøpsrett gjeldende. Departementet skal sende herredsstyret meddelelse og sette erhververen en frist, innen hvilken han under tvangsmulkt skal innsende til herredsstyret de opplysninger, som efter § 11 skal følge med en ansøknings om erhvervstillatelse. Tvangsmulkten kan innføres ved utpantning og inngår i det i skogkonsesjonslovens § 15, annet ledd nevnte fond.

Departementets bestemmelser efter første ledd skal tinglyses.

Er der hengått over 5 år efter den i første avsnitt omhandlede tinglysning eller innsettelse i besiddelsen, uten at der er satt erhververen frist efter første eller annet ledd, kan

erhvervelsens rettsgyldighet ikke røkkes efter denne lov. Dette 10 desbr.
gjelder dog ikke overfor de i § 3 siste punktum omhandlede Nr. 3
erhververe. Heller ikke gjelder det overfor erhververe, der
har avgitt sådan uriktig erklæring som omhandles i § 29 c.

§ 19. Det påligger lensmannen uopholdelig å gi vedkom-
mende departement samt herredets ordfører underretning, så-
snart han får vite om, at nogen i strid med denne lov har
tiltrått besiddelsen av eller fått hjemmelsbrev på en eiendom.
Det samme gjelder, når han får vite om, at en erhverver, som
har latt tinglyse erklæring overensstemmende med § 3 annet
ledd, ikke har overholdt erklæringen.

§ 20. Oversittes en frist, som er fastsatt i henhold til
§ 18 første ledd, skal øvrigheten, hvis det gjelder eiendoms-
erhvervelse, uten forliksmegling eller varsel la eiendommen
selge ved tvangsauksjon. Salget skjer med bindende virk-
ning for eieren eller besidderen, hans hjemmelsmann, deres
kreditorer og konkursboer samt dem, som har pant i eiendom-
men. Det foregår for eierens eller besidderens regning og
således, at intet av den ved auksjonen utbragte kjøpesum ut-
betales ham, før hans hjemmelsmann har erholdt det veder-
lag, han har betinget sig for eiendommen. Blir dette vederlag
ikke dekket fullt ut, har han den personlige fordring på sin
skyldner i behold.

Gjelder det en brukserhvervelse, anses bruksretten for
bortfalt ved fristens utløp.

§ 21. Når eiendomsrett eller bruksrett til en jordeiendom
ved arv tilfaller nogen, som efter denne lov er uberettiget til
å erverve den, kommer forskriftene i §§ 18 og 20 likeledes
til anvendelse. Gjennem overenskomst med fremmede makter
kan der dog vedtas lenger frist enn i § 18 bestemt til å
bringe erhvervelsen i lovlig orden.

Tilhører sådan eiendomsrett eller bruksrett med full
rettsvirkning en kvinne, forblir den hendes særeie, om hun
gifter sig med nogen, som ikke kan erverve den uten tillat-
else og ikke har fått sådan.

§ 22. Hvis en korporasjon, en stiftelse eller et selskap,
som har erholdt tillatelse efter denne lov, senere undergår
sådan forandring, at de vedtatte betingelser for å erholde til-
latelsen ikke lenger er tilstede, eller viser det sig, at de fra
først av ikke har vært tilstede, får reglene i §§ 18 og 20 til-
svarende anvendelse.

§ 23. Den, som har panterett i en eiendom, som han efter
denne lov ikke uten tillatelse kan erverve med full retts-
virkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil
3 år. Oversittes denne frist, skal øvrigheten på panthave-
rens vegne og med bindende virkning for ham og den, til

10 desbr. hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen selge ved Nr. 3. tvangsauksjon.

Enn videre kan panthaveren få tilslag ved tvangsauksjon over eiendommen. Reglene i §§ 18 og 20 kommer da til anvendelse, forsåvidt bestemmelsene i § 6 ikke medfører noget annet. Men departementet kan under særlige omstendigheter på ansøking forlenge den frist, som er fastsatt efter § 18, med et passende tidsrum inntil 3 år, når en eiendom er kjøpt på tvangsauksjon for å redde en fordring, som tilhører erhververen, og som denne har panterett for i eiendommen. Frist i henhold til § 18 kan forelegges, såsnart budet er approbert. Har panthaveren først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang, at hans samlede besiddelsestid blir mer enn 5 år.

§ 24. Når en erhvervelses gyldighet er betinget av tillatelse efter denne lov, må der, inntil forholdet er bragt i orden, ikke åvirkes mer i skogen enn til husbehov og gårdsfornødenhet eller foretas noget, som ellers vesentlig forringer eiendommens verdi.

Overtredelse av dette forbud straffes med bøter inntil 50 000 kroner. Dessuten kan det, som ulovlig er åvirket eller på annen måte fraskilt eiendommen, eller verdien av dette inndras hos den skyldige eller den, på hvis vegne han har handlet. Inndragningen skjer til fordel for herredskassen.

Ved anvendelsen av disse bestemmelser i de tilfelle, som er nevnt i § 3 siste punktum, betraktes erhvervelsen som stridende mot loven allerede fra først av.

§ 25. Vedkommende departement kan la opta retslige forklaringer overensstemmende med straffeprosesslovens regler om, hvorvidt der foreligger nogen overtredelse av bestemmelsene i denne lov.

§ 26. Overfor et selskap eller en sammenslutning, hvis medlemmer er personlig ansvarlige, skal denne lovs regler om erhvervelse anvendes, som om erhvervelsen skjedde til fordel for den av medlemmene, for hvis vedkommende der i så henseende gjelder de strengeste regler.

Hvad her er bestemt om medlemmene av et ansvarlig selskap, får tilsvarende anvendelse overfor ansvarlig medlem og kommanditist i et kommandittselskap og overfor ansvarlig innehaver og stille interessent i et stille selskap. En långiver, som har betinget sig innflytelse på bestyrelsen av låntagerens forretning eller andel i dens utbytte, skal ved anvendelsen av denne regel behandles som stille interessent i forretningen. Kongen kan dog gjøre undtagelse fra bestemmelsene i annet og tredje punktum for bestemte innskudd eller lån, hvis dette finnes ubetenkelig.

§ 27. De bestemmelser, som er gitt ovenfor, gjelder ikke: 10 desbr.

1. I tilfelle, hvor Kongens tillatelse til erhvervelse av særlige arter fast eiendom er nødvendig efter nogen annen lov. Nr. 3.
2. I tilfelle, hvori de måtte stride mot bestående traktat.
3. Ved erhvervelse av grunn, som muteren efter bergverkslovgivningen er berettiget til å erholde avstått som nødvendig til bergverksdriften.

Kapitel II.

Om forkjøpsrett.

§ 28. I de tilfelle, da der efter denne lovs 1ste kapitel kreves tillatelse til å erverve eiendomsrett til dyrket mark, har den herredskommune, hvor eiendommen ligger, forkjøpsrett.

Kommunen har dog ikke forkjøpsrett overfor innenbygdsboende norske statsborgere, medmindre den vil benytte eiendommen til småbruk eller boligtomter eller til særlige kommunale formål. Det samme gjelder overfor norsk statsborger, som i forbindelse med ansøkningen om erhvervstillatelse avgir erklæring om, at han vil bo på eiendommen og drive den som gårdsbruk på forsvarlig måte. I dette tilfelle skal det, hvis tillatelse blir meddelt, settes som betingelse, at erhververen tar bolig på eiendommen og overtar driften innen en nærmere fastsatt frist, og at han vedblir å ha sin bolig der og drive eiendommen selv som foran nevnt i et nærmere fastsatt tidsrum. Opfyller erhververen ikke de fastsatte betingelser, får kommunen adgang til å gjøre forkjøpsrett gjeldende.

§ 29. Uten hensyn til foranstående bestemmelser kan et herred i alle tilfelle gjøre forkjøpsrett gjeldende i følgende tilfelle:

- a. når nogen i henhold til § 1, tredje ledd, har erhvervet en eiendom uten konsesjon og det opplyses, at vedkommende enten ikke var innenbygdsboende eller at han har avgitt uriktig erklæring efter § 3 eller undlatt uten departementets samtykke å overholde en sådan erklæring,
- b. når nogen har erholdt konsesjon på grunnlag av uriktig opplysning om å være innenbygdsboende eller uten departementets samtykke har undlatt å opfylle en i konsesjonen satt betingelse om, at han skulde bosette sig på eiendommen og drive den i et visst tidsrum.
- c. når nogen i tilfelle, hvor en erhvervelse er konsesjonspliktig, i en til rettsskriveren efter § 17 avgitt erklæring forsettlig har gitt uriktige opplysninger angående nogen omstendighet, der har betydning for konsesjonsspørsmålets avgjørelse.

10 desbr. § 30. Hvis erhververen er en norsk kommune eller en
Nr. 3. korporasjon eller stiftelse, som har helt norsk styre med sæde
i Norge og hvis formål er almenntilgang, kan Kongen meddele
tillatelse til erhvervsløsen med den virkning, at hjemkommu-
nens forkjøpsrett bortfaller, såfremt det av samfundsmessige
grunner finnes å være av overveiende interesse, at søkeren
får erverve eiendommen.

Står betydelige interesser mot hverandre eller det forlan-
ges av hjemkommunen, bør bestemmelse om, at hjemkommu-
nens forkjøpsrett skal bortfalle, ikke treffes, før saken har
vært forelagt Stortinget.

§ 31. Herredskommunens forkjøpsrett gjelder foruten den
dyrkede mark i herredet, som rettshandelen omfatter, også hvad
der er avhendt og skyldlagt sammen med den.

Avhendes der ved samme rettshandel også annen fast eien-
dom, rettighet eller løse, og herredskommunen vil gjøre sin
forkjøpsrett gjeldende, er den forpliktet til å overta også
dette i den utstrekning, det forlanges, når forlangendet frem-
settes i forbindelse med søknaden om ervervstillatelse eller
erhververens meddelelse etter § 32.

§ 32. Når kontrakt er avsluttet om overdragelse av eien-
domsrett til dyrket mark eller auksjonsbud approbert, skal
erhververen, hvis han trenger tillatelse etter denne lov, men
ikke inngir søknad derom, gjennom meddelelse til herreds-
styret om kontrakten eller auksjonskjøpet gi kommunen ad-
gang til å gjøre forkjøpsrett gjeldende. Meddelelsen skal inne-
holde alle de opplysninger, som etter § 11 kreves ved søknad
om ervervstillatelse, og den må innsendes til herredsstyret
innen 6 uker etter kontraktens avslutning eller auksjonsbu-
dets approbasjon. Overtrødelse av disse bestemmelser straffes
med bøter inntil 50 000 kroner.

Sådan meddelelse kan også gis av overdrageren.

Før det er bragt på det rene, at forkjøpsretten ikke vil
bli benyttet, må erververen ikke avhende eiendommen eller
nogen del av den videre. Overtrødelse av dette forbud straffes
med bøter inntil 50 000 kroner. Dessuten kan et beløp sva-
rende til den inntekt, som den ulovlige avhendelse måtte ha
bragt erververen, inndras til fordel for herredskassen,
uten at straffesak behøver å være reist eller å kunne reises
mot ham.

Bestemmelsene i denne paragraf får tilsvarende anvæn-
delse, når en erverver, som har latt tinglyse erkløring over-
ensstemmende med § 3 annet ledd, vil avhende eiendommen,
før erkløringen er oppfylt.

§ 33. Adgang for herredskommunen til å gjøre forkjøps-
rett gjeldende til en eiendom oppstår:

1. når ansøking om erhvervstillatelse er inngitt til skog-10 desbr.
utvalget; Nr. 3.
2. når sådan meddelelse som nevnt i § 32 er innsendt til herredsstyret;
3. når noget av de i § 29 omhandlede tilfelle foreligger eller når en mot denne lov stridende eiendomserhvervelse er fullbyrdet ved tinglysning av hjemmelsbrev eller ved at erhververen er innsatt i besiddelse av eiendommen (§ 18);
4. når 6 uker er hengått, siden kontrakt om overdragelse er avsluttet eller auksjonsbud approbert, uten at handelen i dette tidsrum er omgjort og meddelelse innsendt (§ 32).

Forkjøpsretten bortfaller, hvis ikke beslutning om å gjøre den gjeldende blir fattet i lovlig herredsstyremøte, i de under nr. 1 og 2 foran samt i § 18 annet ledd omhandlede tilfelle innen 6 uker, efterat ordføreren har mottatt ansøkingen eller meddelelsen eller efter § 30 underretning fra vedkommende departement om, at erhvervstillatelse ikke er meddelt, samt alle nødvendige opplysninger, og i de under § 29 og foran under nr. 4 omhandlede tilfelle innen 3 måneder, efterat ordføreren har fått kjennskap til forholdet.

Ny beslutning må i tilfelle være fattet innen 4 uker, efterat ordføreren har mottatt saken tilbake fra fylkesmannen. En beslutning, som er fattet med minst to tredjedels flertall, er gyldig, uten at § 38 i lov om formannskaper på landet av 14 januar 1837 kommer til anvendelse.

Når der foreligger gyldig beslutning om å gjøre forkjøpsretten gjeldende, skal ordføreren uopholdelig sende meddelelse derom til overdrageren, erhververen og vedkommende departement.

§ 34. Når forkjøpsretten gjøres gjeldende, inntretr kommunen i den oprindelige erhververs rettigheter og forpliktelser. Dog skal forpliktelser, som ikke er opplyst, før herredsstyret fattet sin beslutning, være uforbindende for kommunen, såfremt ordføreren minst 2 uker før har forespurt, om overdrageren har noget å tilføie til de meddelte opplysninger. Den del av vederlaget, som ikke består i pengeydelse eller ydelse av føderåd, eller hvis erleggelse er gjort avhengig av en betingelse, hvis oppfyllelse ikke ligger i herredsstyrets hånd, skal verdsettes til et pengebeløp, som i mangel av mindelig overenskomst fastsettes ved skjønn. Kan en betinget ydelse ikke verdsettes i penger, hvilket i tvisttilfelle likeledes avgjøres ved skjønn, bortfaller ydelsen uten vederlag.

Er der i salgsvilkårene betinget rett for selgeren til gjenkjøp eller til å frågå salget under betingelser, hvis oppfyllelse ikke ligger i herredsstyrets hånd, kan en sådan gjenkjøps- eller frågælsesrett ikke gjøres gjeldende overfor herredsstyret,

10 desbr. Den eller de herredskommuner, som benytter sin for-
Nr. 3. kjøpsrett, skal, hvis der foreligger ansøknin om erhvervstillatelse eller meddelelse efter § 32 første eller andet ledd, yde hververen erstatning med 2 pct. av de første kr. 50 000,00 av kjøpesummen og 1 pct. av det overskytende beløp, inntil kr. 5 000,00. Har han i anledning av erhvervvelsen hatt utgifter, som ikke blir dekket ved den nevnte erstatning, kan departementet, efterat herredsstyret har hatt anledning til å uttale sig, bestemme, at de helt eller delvis skal erstattes ham av kommunen, såfremt dette efter omstendighetene finnes rimelig. Under samme betingelse kan der også treffes bestemmelse om en erstatning til overdrageren. Gjør flere kommuner forkjøpsrett gjeldende, fordeles erstatningsbeløpet i mangel av overenskomst mellom dem i samme forhold som kjøpesummen.

Departementet kan henlegge de her omhandlede avgjørelser til en fast voldgiftsrett på 3 medlemmer.

Hvis departementets eller voldgiftsrettens avgjørelse går kommunen imot, kan herredsstyret innen 4 uker, efterat meddelelse herom er mottatt, frafalle sin beslutning om å gjøre forkjøpsrett gjeldende.

§ 35. Hvis det i en ansøknin om erhvervstillatelse eller i en meddelelse i henhold til § 32 anføres, at overdragelsen helt eller delvis er en gave, og der opgis den sum, som antas å svare til eiendommens verdi, skal denne sum anses som kjøpesum, når forkjøpsretten gjøres gjeldende. Dog kan herredsstyret, hvis det finner den for høit ansatt, forlange kjøpesummen fastsatt ved skjønn.

Er der fastsatt en felles kjøpesum for en eiendom, som efter § 31 første ledd omfattes av forkjøpsretten, og for annen fast eiendom eller rettighet eller løsøre, som aktes avhendet underett med den, skal det bestemmes ved skjønn, hvor stor del av denne felles kjøpesum der svarer til, hvad forkjøpsretten omfatter, og i tilfelle til det øvrige, som herredskommunen i henhold til § 31 annet ledd skal overta.

Vil kommunen gjøre forkjøpsrett gjeldende overfor en panthaver, som for å redde sin fordrin har kjøpt eiendommen ved tvangsauksjon, herunder innbefattet auksjon i henhold til konkurslovens § 127, må kommunen også betale panthaveren den udekkede del av hans fordrin. Dog kan herredsstyret, hvis det finner, at auksjonskjøpesummen med dette tillegg overstiger eiendommens verdi, forlange fastsatt ved skjønn, hvor stor del av panthaverens fordrin pantet gir sikkerhet for utover auksjonskjøpesummen.

§ 36. Til skjønn effter §§ 34 og 35 må stevning være forkynt innen en måned regnet fra de utgangspunkter, som er nevnt i § 33 annet ledd, og skjønnet må fremmes innen en må-

ned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist. Særskilt for 10 desbr. liksmegling finner ikke sted. Overskjønn må være tilstevnt Nr. 3. innen 14 dager efter underskjønnets avholdelse og skal likeledes fremmes innen en måned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist.

I disse tilfelle regnes den i § 33 foreskrevne frist for herredsstyrets beslutning fra skjønnets eller overskjønnets avholdelse.

Hvis herredsstyret på forhånd fatter beslutning om å gjøre forkjøpsrett gjeldende, regnes månedsfristen for tilstevning av skjønn fra beslutningen.

Skjønnsmenn såvel til underskjønn som til overskjønn opnevnes av fylkesmannen utenfor det eller de i skjønnet interesserte herreder, men såvidt mulig fra de nærmest liggende.

§ 37. Herredsstyret har samme krav som overdragerens medkontrahent på, at eiendommen holdes vedlike, at den ikke skades ved hugst eller bortførelse av bygning eller forringes på annen måte, og at den i det hele leveres til den betingede tilfredsestid i den stand, hvori medkontrahenten hadde rett til å forlange den.

Overtredelse herav straffes med bøter. Det, som ulovlig er åvirket eller på annen måte fraskilt eiendommen eller dets verdi inndras hos den skyldige eller den, på hvis vegne han har handlet. Inndragningen skjer til fordel for herredskassen. Offentlig påtale finner ikke sted uten herredsstyrets begjæring.

Herredsstyret kan dessuten kreve erstattet det tap, som er påført kommunen ved overtredelsen.

Har overdragerens medkontrahent uten å ha fått erhvervstillatelse tiltrått en eiendom, som er gjenstand for forkjøpsrett, kan herredsstyret forlange, at der gjøres et fradrag i kjøpesummen, svarende til den forringelse, eiendommen har lidt ved rettsstridig virksomhet fra hververens side efter tiltredelsen. Fradragets størrelse bestemmes ved skjønn, hvis omkostninger likeledes fratrekkes kjøpesummen. Har hververen beheftet eiendommen således, at heftelsenes samlede beløp overstiger den kjøpesum, som skal betales av kommunen, er heftelsen uforbindende for denne, forsåvidt de overstiger nevnte kjøpesum. Det samme gjelder i de i § 29 nevnte tilfelle.

Hvis overdragerens medkontrahent har avhendet eiendommen, og herredsstyret, når det gjør forkjøpsretten gjeldende, finner å burde holde en senere hverver helt eller delvis skadesløs for det tap, han derved vilde lide, kan herredsstyret til dekning av det, som betales utover kjøpesummen efter den kontrakt kommunen er trått inn i, kreve utbetalt av tidligere hververe den inntekt, de måtte ha innvundet ved å avhende eiendommen i strid med loven.

- 10 desbr. § 38. Overenskomst, hvorved en kommune mot vederlag
 Nr. 3. gir avkall på sin forkjøpsrett, er ugyldig, og vederlaget kan
 efter vedkommende departements bestemmelse inndras i stats-
 kassen.

Grunn, som en kommune har erhvervet ved forkjøpsrett i
 henhold til denne lov, kan ikke avhendes uten tillatelse av
 Kongen. Dette gjelder dog ikke avhendelse til byggetomt med
 tun og have, til småbruk eller til opdyrkning.

3dje kapitel.

Slutningsbestemmelser.

§ 39. Kongen kan bestemme, at denne lov også skal komme
 til anvendelse i by, hvor der finnes dyrket mark av nogen be-
 tydning.

§ 40. Om de erhvervelser av dyrket mark, som ikke går
 inn under denne lov, gjelder lovgivningens almindelige regler
 om erhvervelse av fast eiendom.

§ 41. Denne lov trer i kraft straks.

Midlertidig lov om erhvervelse av fast eiendom på landet
 av 14 august 1918 opheves.

I de herreder, hvor grensen for det konsesjonsfri areal er
 nedsatt i henhold til den nevnte lovs § 1 siste ledd eller § 7,
 skal den nedsatte grense inntil videre gjelde for de erhvervelser,
 som er omhandlet i denne lovs § 1, såfremt den er lavere enn
 den grense, som vilde følge av loven.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og
 bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 10 desember 1920.

Haakon.

(L. S.)

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

Lov

10 desbr.

Nr. 4.

om forandring i og tillegg til lov om maksimalfrakter av
18 juli 1917 med tilleggslover av 14 april 1919 og
29 november 1919.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 november 1920 sålydende:

I.

Paragraf 1 i lov om maksimalfrakter av 18 juli 1917, jfr. lov av 29 november 1919, skal herefter lyde således:

Kongen kan beslutte, at maksimalfrakter fastsettes for transport med norske skib i fart fra fremmed havn til Norge for alle varer eller visse sorter av varer.

Fraktenes størrelse fastsettes likeledes av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, efter innstilling fra den i § 3 nevnte kommisjon.

Den mindreinntekt, som opstår ved at et skib må seile til maksimalfrakt i forhold til de skib, som seiler i annen fart, blir å godtgjøre på den måte, som Stortinget senere bestemmer.

II.

Bestemmelsene i paragraf 1 i lov om maksimalfrakter av 18 juli 1917, jfr. tilleggslov av 29 november 1919, om erstatning for mindreinntekt, som opstår ved at et skib må seile til maksimalfrakt samt om erstatningens fastsettelse, utligning, betaling og inndrivelse blir fremdeles gjeldende for den mindreinntekt, som opstår ved fraktslutninger, hvor konossement er utferdiget senest 31 oktober 1920.

Uten tilladelse av Kongen eller den, han bemyndiger, må intet skib slettes av skibsregistret, før dets forpliktelser efter disse bestemmelser er opfylt.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 10 desember 1920.

Haakon.

(L. S.)

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

10 desbr.

Plakat

angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 dens § 17 fastsettes herved følgende bestemmelser for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander:

- I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre.
 Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart atter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres.
- II. Storfe, sau og gjet og andre drøvtyggende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.
 Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.
- III. Svin skal det være forbudt å innføre fra alle land med undtagelse av de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, hvorfra det er tillatt å innføre disse dyr til Finnmarken. Fra Finnmarken skal det være forbudt å innføre svin til rikets øvrige egner.
- IV. Hund og annet til rovdypene hørende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.
 Hund, som benyttes til vaktning av renhjorder og i følge med disses eiere eller voktere kommer fra Sverige, tillates innført, hvilket også gjelder, om lappene på flytningen til Norge har passert Finnlands område.
- V. Alle andre pattedyr samt fjærfe skal det være forbudt å innføre.
- VI. Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand.

Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller godt saltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.

Rå eller lettsaltede deler av drøvtyggere, hester og svin, såsom utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, samt muler, klover og ferske eller lettsaltede tunger skal det likeledes være forbudt å innføre.

Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og fleisk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige. Dog skal det være tillatt fra de ved

Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner 10 desbr. å innføre til Finnmarken frosset rensdyrkjøtt.

VII. Gress, høi og halm skal det være forbudt å innføre. Dog kan sådan innførsel finne sted fra Sverige (undtagen fra Malmøhus-, Kristiansstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Skaraborgs-, Elfsborgs-, Gøteborgs- og Bohus län) og fra de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt å innføre disse varer til Finnmarken.

VIII. Brukte fjøsredskaper skal det være forbudt å innføre fra alle land, medmindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekreftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt, attest, at de er betryggende desinfisert.

IX. Landbruksepartementet bemyndiges til å tillate innførsel av enkelte dyr og gjenstander, hvis innførsel ved denne plakat er forbudt, og i tilfelle å fastsette de nærmere vilkår for innførselen, således karantenering, dyrlægeundersøkelse og betalingen herfor. Innførsel av hest fra andre land enn Sverige kan i tilfelle bare skje over Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen eller Trondhjem.

X. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.
Denne plakat trer i kraft straks.

Samtidig opheves den gjeldende plakat angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander av 24 september 1920 med tilleggsplakater av 1. oktober og 3. desember 1920.

Gitt på Kristiania slott den 10 desember 1920.

Under Vår hånd og rikets segl.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

Utgiver Byråchef Young.

Grøndahl & Søn boktrykkeri. Kristiania.